

Motion till riksdagen 2025/26:688

av **Malin Danielsson (L)**

Sanningskommission för sverigefinnar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för en sverigefinsk sanningskommission och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Nationella minoriteter i Sverige är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Under det senaste decenniet har flera viktiga steg tagits för att stärka dessa gruppers rättigheter och synliggöra deras historia och livsvillkor. En stor del av det ramverk som styr minoritetspolitiken idag tillkom under åren 2006–2014. Arbetet med att främja minoriteters rättigheter och språk är en viktig del av vårt demokratiska ansvar.

Syftet med sannings- och försoningskommissioner är att kartlägga och granska den politik som förts gentemot urfolket samerna och de nationella minoriteterna under 1800–1900-talen, och dess konsekvenser. Kommissionerna har som ändamål att dels etablera en historisk kunskapsgrund som medverkar till förståelse över språkens och kulturernas situation i dag, dels lämna förslag på åtgärder som bidrar till upprättelse och främjar försoning och ett livskraftigt språk och kultur för minoriteterna.

En sanningskommission ger utrymme för en ärlig och konstruktiv dialog om hur vi går vidare och stärker nationella minoriteters rättigheter, och kunskapen om dessa.

År 2011 tillsattes en kommission mot antiziganism, som fram tills 2014 arbetade fram en vitbok över historiska övergrepp och kränkningar av romer under 1900-talet. Åren 2020–2023 bedrevs en sannings- och försoningskommission för tornedalingar, kväner och lantalaiset. Sedan 2021 pågår en samisk kommission. Det bedrivs även ett långsiktigt arbete för att stärka judiskt liv i Sverige.

Det finns ett behov av en sverigefinsk sannings- och försoningskommission och det bör undersökas om det finns förutsättningar för att inleda arbetet med en sådan.

Malin Danielsson (L)